

ÖRNEK ÇÖZÜM 2017 Takvim Yılı İçin
C İMALAT ve HİZMET İŞLETMESİ A.Ş.
HESAP

KODU	31 ARALIK 2016	Borç	Alacak
193	Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	2.740,00	
472	Kıdem Tazminatı Karşılığı		1.100,00
500	Sermaye		24.000,00
501	Ödenmemiş Sermaye	8.000,00	
540	Yasal Yedekler		1.500,00
540.10	I.Tertip Yasal Yedekler		1.500,00
570	Geçmiş Yıllar Kârları		2.000,00
570.99	2014 Yıllı Kârı		2.000,00
580	Geçmiş Yıllar Zararları	1.900,00	
580.06	2015 Yıllı Zararı	1.500,00	
580.00.90	2015 Yıllı Mali Olmayan Zarar	400,00	
600	Yurtiçi Satışlar		135.000,00
610	Satıştan İadeler	3.500,00	
620	Satılan Mamul Maliyeti	83.500,00	
622	Satılan Hizmet Maliyeti	11.000,00	
631	Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	5.500,00	
632	Genel Yönetim Giderleri	7.500,00	
640	İştiraklerden Temettü Gelirleri		3.500,00
642	Faiz Gelirleri		4.500,00
642.10	Hazine Bonosu Faizleri		3.000,00
642.20	Banka Faizleri		1.000,00
642.90	Faiz Gelirleri Tahakkuku		500,00
647	Reeskont Faiz Gelirleri		3.000,00
647.10	Borç Senetleri Reeskont Faiz Gelirleri (Cari Yıl)		1.200,00
647.20	Alacak Senetleri Reeskont Faiz Gelirleri (Önceki Yıl)		1.800,00
647.90	Verilen Vadeli Çekler Reeskont Faiz Gelirleri (Cari Yıl)		600,00
647.91	Alınan Vadeli Çekler Reeskont Faiz Gelirleri (Önceki Yıl)		400,00
654	Karşılık Giderleri	6.500,00	
654.90	Şüpheli Alacak Karşılık Giderleri	5.900,00	
654.91	Stok Değer Düşüklüğü Karşılık (Takdir Komisyonundan karar alınmamıştır.) Giderleri	600,00	
657	Reeskont Faiz Giderleri	10.000,00	
657.10	Borç Senetleri Reeskont Faiz Giderleri (Önceki Yıl)	3.800,00	
657.20	Alacak Senetleri Reeskont Faiz Giderleri (Cari Yıl)	4.200,00	
657.90	Verilen Vadeli Çekler Reeskont Faiz Giderleri (Önceki Yıl)	1.200,00	
657.91	Alınan Vadeli Çekler Reeskont Faiz Giderleri (Cari Yıl)	800,00	
681	Önceki Dönem Gider ve Zararları	1.300,00	
681.20	2016 Yılından Unutulan Giderler	1.300,00	
689	Diğer Gider ve Zararlar	500,00	
689.20.00	Özel İşlem Vergisi	500,00	

Not: Tek düzen hesap planında K.K.E.G. başlığı altında bir hesap olmadığı için ana hesaplar altında alt hesap kodlarında gördüğünüz 90 ve 91 hesap kodları kanunen kabul edilmeyen gider kodu olarak kullanılmıştır. (Hatırlatmak için)

C İMALAT İŞLETMESİ İLE İLGİLİ BAZI BİLGİLER

1- Satışların maliyeti ve faaliyet giderlerine yansıtılan giderlerden bazıları şunlardır:

a) Gelir Vergisi Kanununun 28'nci maddesine aykırı verilen burs tutarı 1.200,00 TL'dir.

b) Binek otomobillere ilişkin olarak ödenen motorlu kara taşıtları vergisi 800,00 TL'dir.

c) 800,00 TL yıl içerisinde kıdem tazminatı nakden ödenmiştir.

d) 600,00 TL tutarındaki banka faizi tahakkuku 2017 yılına aittir ve henüz ödenmemiştir.

C İMALAT İŞLETMESİ GELİR TABLOSU

A. BRÜT SATIŞLAR		135.000,00 TL
1. Yurtiçi Satışlar	135.000,00 TL	
B. SATIŞTAN İNDİRİMLER (-)		(3.500,00 TL)
1. Satıştan İadeler	3.500,00 TL	
C. NET SATIŞLAR		131.500,00 TL
D. SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		(94.500,00 TL)
1. Satılan Mamul Maliyeti	83.500,00 TL	
2. Satılan Hizmet Maliyeti	11.000,00 TL	
BRÜT SATIŞ KÂRI		37.000,00 TL
E. FAALİYET GİDERLERİ (-)		(13.000,00 TL)
1. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	5.500,00 TL	
2. Genel Yönetim Giderleri	7.500,00 TL	
FAALİYET KÂRI		24.000,00 TL
F. DİĞER FAALİYETLERDEN GELİR VE KÂRLAR		11.000,00 TL
1. İştiraklerden Temettü Gelirleri	3.500,00 TL	
2. Faiz Gelirleri	4.500,00 TL	
3. Reeskont Faiz Gelirleri	3.000,00 TL	
G. DİĞER FAALİYET GİDER VE ZARARLARI (-)		(16.500,00 TL)
1. Karşılık Giderleri	6.500,00 TL	
2. Reeskont Faiz Giderleri	10.000,00 TL	
H. FİNANSMAN GİDERLERİ		-----
OLAĞAN KÂR		18.500,00 TL
I. OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR		
J. OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		(1.800,00 TL)
1. Önceki Dönem Gider ve Zararları	(1.300,00 TL)	
2. Diğer Olağandıışı Gider ve Zararlar	(500,00 TL)	
DÖNEM KÂRI VE ZARARI		16.700,00 TL
K. DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)		4.560,00 TL
DÖNEM NET KÂRI VE ZARARI		12.140,00 TL

Kurumlar beyannamesi hazırlanmadan önce kurum mali kârını bulmak, kurumlar vergisini, kurum stopajını hesaplamak ve kâr dağıtımını ile yasal yedek akçeleri hesaplamak için aşağıdaki tabloların yapılması önerilir.

EK TABLO I

KURUM KAZANCI HESAP TABLOSU

A. DÖNEM KÂRI		16.700,00 TL
B. DÖNEM KÂRINA EKLENECEK UNSURLAR		13.400,00 TL
1. Her Zaman K.K.E.G. Olanlar	10.300,00 TL	
a- Özel İşlem Vergisi	500,00 TL	
b- Önceki Dönemden Unutulan Giderler	1.300,00 TL	
c- Yasal Olmayan Burs	1.200,00 TL	
d- Motorlu Taşıtlar Vergisi	800,00 TL	
e- Karşılık Giderleri (Şüpheli Alacak)	6.500,00 TL	
2. Kabul Edilme Zamanları Farklı Olanlar	3.100,00 TL	
a- Reeskont Faiz Gideri (1.200+800)	2.000,00 TL	
b- Kıdem Tazminatı Karşılığı	1.100,00 TL	
C. DÜŞÜLECEK UNSURLAR (-)		(2.300,00 TL)
1. Reeskont Gelirleri (600+400)	(1.000,00 TL)	
2. Sonraki Dönem Faiz Gelirleri	(500,00 TL)	
3. Ödenen Kıdem Tazminatı	(800,00 TL)	27.800,00 TL
KAZANCI		

EK TABLO II

HESAPLANAN KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI VE
KURUMLAR VERGİSİ HESAP TABLOSU

A. KURUM KAZANCI		27.800,00 TL
B. İNDİRİM VE İSTİSNALAR (-)		(5.000,00 TL)
1. İştirak Kazançları	3.500,00 TL	
2. Geçmiş Yıl Mali Zararı	1.500,00 TL	
C. KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI		22.800,00 TL
D. ORAN % 20		
E. HESAPLANAN KURUMLAR VERGİSİ		4.560,00 TL

MUHASEBE KAYITLARI

1-----	31/12/2017	-----
690 DÖNEM KÂRI VE ZARARI		16.700,00 TL
691 DÖNEM KÂRI ve DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.		4.560,00 TL
691.01 Kurumlar Ver. Karşılıkları		
692 DÖNEM NET KÂRI VE ZARARI		12.140,00 TL
2-----	31/12/2017	-----
691 DÖNEM KÂRI ve DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.		4.560,00 TL
691.01 Kurumlar Ver.Karşılıkları		4.560,00 TL
370 DÖN.KÂRI VER.ve DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.		4.560,00 TL
3-----	31/12/2017	-----
692 DÖNEM NET KÂRI VE ZARARI		12.140,00 TL
590 DÖNEM NET KÂRI		12.140,00 TL
4-----	31/12/2017	-----
371 DÖN.KAR.PEŞ.ÖD.VER.ve DİĞ.YÜK.		2.740,00 TL
193 PEŞ.ÖDENEN VER.ve FONLAR		2.740,00 TL

30.04.2018'e doğru gidiş; Bundan sonra 30.04.2018 tarihinden önce yapılacak bir işlem daha var, sonra 30.04.2018'deki işlemler başlayacak.

5-----17.02.2018-----		
371 DÖN.KAR.PEŞ.ÖD.VER.ve DİĞ.YÜK.	1.820,00 TL	
371,04 Dördüncü dönem geçici vergi		
360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.820,00 TL	
4. Dönem Geçici Verginin tahakkuku		
6-----17.02.2018-----		
360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.820,00 TL	
100/1002 KASA/BANK		1.820,00 TL
Dördüncü dönem geçici verginin ödenmesi.		
----- 17.02.2018-----		
370 DÖN.KAR.VE DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.	4.560,00 TL	
371 DÖN.KAR.PEŞ.ÖD.VER.ve DİĞ.YÜK.	4.560,00 TL	
----- / -----		

EK TABLO IV

I. TERTİP YASAL YEDEK AKÇE HESAP TABLOSU

Sermaye	24.000,00 TL	Oran % 20
Ödenmemiş Sermaye	8.000,00 TL	
Ödenmiş Sermaye	16.000,00 TL	16.000,00 TL x % 20 = 3.200,00 TL
I. Tertip Yasal Yedek Akçe Üst Sınırı		3.200,00 TL
Mevcut I. Tertip Yasal Yedek Akçe		1.500,00 TL
Ayrılabilir I. Tertip Yasal Yedek Akçe		1.700,00 TL
Dönem Net Kârı	12.140,00 TL	
Geçmiş Yıl Zararı	1.900,00 TL	
	10.240,00 TL	
I. Tertip Yasal Yedek Akçe Matrahı		10.240,00 TL
ORAN		% 5
Hesaplanan I. Tertip Yasal Yedek Akçe		512,00 TL

KÂR DAĞITIM TABLOSU

1- Dönem kârı	16.700,00 TL
2- Öd. Vergi ve Yasal Yükümlülükler	(4.560,00 TL)
a- Kurumlar Vergisi	4.560,00 TL
DÖNEM NET KÂRI	12.140,00 TL
3- Geçmiş Yıl Zararı	(1.900,00 TL)
4- I. Tertip Yasal Yedek Akçe	(512,00 TL)
Dağıtılabilir Net Kâr	9.728,00 TL
5- Ortaklara I. Temettü	
Ödenmiş Sermayesi	% 5
(16.000,00 TL x % 5)	800,00 TL

Not: Temettü (kar payı) dağıtımında %15 Gelir Vergisi Stopajı ihmal edilmiştir.
Genel kurul kararı ile kısmen ya da
Tamamen dağıtılacak kâr

8.928,00 TL

6- II. Tertip Yasal Yedek Akçe = (kalan net kârın tamamının dağıtıldığını varsayarak),

8.928,00 TL + 800,00 TL (Birinci temettü) = 9.728,00 TL

9.728,00 TL x 10 = 884,40 TL (II.Tertip Yasal Yedek Akçe) = Dağıtılacak

Net Temettü:

110

(9.728,00 TL - 884,40 TL) = 8.843,60 TL olacaktır. Bazı yazarlar İkinci tertip yedek akçeyi dağıtılacak kâr üzerinden doğrudan % 10 ayırarak buluyorlar. Bu bize göre doğru değildir. Kanun dağıtılacak kârın % 10'u olarak tarif ediyor. Dikkat edilecek olursa bizim bulduğumuz ikinci tertip yedek akçe dağıtılan kârın % 10'udur. Yapılacak kâr dağıtımının vergilendirilmesinde 1 seri nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara uygun olarak hareket edilmesi gerekmektedir.

MUHASEBE KAYITLARI

		<u>590 DÖNEM NET KÂRI</u>	
		12.140,00 TL	
1-----	30/04/2018	-----	-----
590 DÖNEM NET KÂRI		1.900,00 TL	
580 GEÇMİŞ YIL ZARARLARI			1.900,00 TL
580.001.10 2015 YILI MALİ ZAR.		1.500,00 TL	
580.001.90 2015 Y.MALİ OLM.ZAR.		400,00 TL	
2-----	30/04/2018	-----	-----
590 DÖNEM NET KÂRI		512,00 TL	
540 YASAL YEDEKLER			512,00 TL
Birinci Tertip Yasal Yedek Akçe'nin Ayrılması			
3-----	30/04/2018	-----	-----
590 DÖNEM NET KÂRI		800,00 TL	
331 ORTAKLARA BORÇLAR			800,00 TL
Ortaklara Birinci Temettü			
4-----	30/04/2018	-----	-----
590 DÖNEM NET KÂRI		8.928,00 TL	
570 GEÇMİŞ YIL KÂRLARI			8.928,00 TL
----- / -----			

Kalan kâr Genel Kurul veya ortaklar kurulu kararı ile kısmen veya tamamen dağıtılabılır veya geçmiş yıl kârlarına aktarılabılır. Yukarıdaki örnek çözümde kâr dağıtımını yapılmış şekilde idi. Ancak muhasebe kaydı dağıtılmamış şekliyle muhasebeleştirilmiştir.

Dönem sonu işlemleri işletmeler için çok önemli olup, mümkün olduğu kadar fazla detaya girilerek bilgi verilmeye çalışılmış ve verilen bilgiler bir örnek çözümle pekiştirilmeye çalışılmıştır. Tüm bu çabalarımızın siz değerli meslekdaşlarımıza ışık tutacağını ümit ederiz.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- Prof. Dr. Mehmet Ali CANOĞLU, Dönem sonu işlemlerinin muhasebe kaydı,
Vergi Dünyası Dergisi Aralık 2000.
  - 2- Mehmet ALTINDAĞ, Dönem Sonu İşlemleri ve Muhasebesi,
Vergi Dünyası Dergisi Aralık 2002.
  - 3- Mehmet ALTINDAĞ-Ercan AKBAY, TURMOB, Sirküler, Rapor Nisan 2002 Sayı 2002/4.
  - 4- Yılmaz ÖZBALCI, Ankara Ekim 1998.
  - 5- 4842 sayılı Yasa 24.04.2003 tarih ve 25088 sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanmıştır.
  - 6- Kazım YILMAZ, Vergi Dünyası Aralık 2005, Sayı:292.
  - 7- Ünal TAYYAN, Vergi Dünyası Aralık 2005, Sayı:292.
  - 8- Sema KÜÇÜK, Yaklaşım Yayınları Dergisi Ocak 2009, Yıl 17 Sayı 193.
  - 9- Muzaffer Küçük Değerleme ve Dönem Sonu İşlemleri Ocak 2016 Yıl 24, Sayı277
  - 10-Mahmut Nedim AKKURT Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi Mart 2009. Sayı 63
-